

Nr 231.

Af herr **Santesson**, i anledning af *Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning med tulltaxa för inkommande varor.*

Den af Kungl. Maj:t 1906 tillsatta kommittén för revision af gällande tulltaxa föreslår, att kemiskt renad bomull, som importeras förpackad i småpaket för detaljförsäljning, skall beläggas med tull af 20 öre per kilogram. Beträffande kemiskt ren bomull i balar medger kommittén, att den icke medhunnit en fullständig utredning, och på denna grund tills vidare föreslår tullfrihet.

Framhållas bör, att vid tiden för detta yttrandes afgifvande icke någon fabrik fanns för tillverkning af kemiskt ren bomull. En sådan har sedan dess startats i Södertälje och börjar i dagarna sin tillverkning, tillräckligt stor att täcka hela landets behof. Det i denna fabrik för ändamålet nedlagda kapitalet närmar sig hundra tusen kronor.

I Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 69 omnämnes, hurusom ämbetsverken, i anledning af framställning från denna fabrik, en framställning, som utan fabrikenes åtgörande understöds af en af landets industri och handelskammare, funnit krafven på tullbeläggning berättigade beträffande kemiskt renad bomull i balar och föreslå en tull af 10 öre per kilogram för opaketerad sådan. I anledning af hvad som sålunda förekommit yttrar chefen för finansdepartementet till statsrådets protokoll af den 25 februari detta år, att han på grund af vaddfabrikanternas hållning i frågan blifvit tveksam om lämpligheten af denna nya tull, samt att hänsynen till sjukvården blifvit den för honom afgörande synpunkten i ett instämmande i tullkommitténs förslag, tull å paketerad och tullfrihet å icke paketerad kemiskt ren bomull. Tullkommitténs förslag angående opaketerad bomull är ju emellertid, som förut visats, egentligen inget förslag, utan endast på grund af vissa förhållanden ett kvarblifvande vid status quo.

Om vid utarbetandet af förslag i ena eller andra riktningen i denna fråga hade funnits en eller flera i branschen arbetande fabriker, hade det gifvetvis varit lättare att utreda frågan. Att af landets importörer af kemiskt ren bomull, afsedt till sjukvård, erhålla ett yttrande, där icke några andra hänsyn än landets bästa spela in, och att af importörer som använda kemiskt ren bomull t. ex. till fönstervadd erhålla upplysningar som kunna bringa ljus i de förras sak, måste betraktas som en orimlighet. Intet under således, att en viss tveksamhet kan spåras i den kungl. nådiga propositionen. Beredandet af kemiskt ren bomull för olika ändamål är gifvetvis med afseende på utgångsmaterial och bearbetning icke detsamma. Den såsom förbandsbomull eller för kirurgiska ändamål använda bomullen måste icke blott vara af en viss kvalitet, i det att bomullsfibrerna skola vara af en viss längd, utan måste äfven besitta en synnerligen stor uppsugningsförmåga. Utseendet, som gifvetvis spelar en stor roll äfven här, är naturligtvis icke dominerande såsom för annan vadd.

Vid bestämmandet af huruvida det är lämpligt och för landet gagneligt att belägga den numera vanligtvis från Tyska riket införda, kemiskt rena eller med borsyra och dylika ämnen indränkta kemiskt rena bomullen med tull, vore det gifvetvis synnerligen upplysande, om man kunde erhålla fullt autentiska uppgifter på huru en svensk tillverkning ställer sig gentemot utlandets. De priser, som importörerna möjligen kunna uppgifva eller hafva uppgifvit, kunna under inga omständigheter anses som normerande, ännu mindre böra de läggas till grund vid bestämmandet af tullsatsen å kemiskt ren bomull. Fullt tillfredsställande uppgifter kunna endast i detta fall lämnas af en fabrikant.

Någon sådan, beträffande åtminstone förbandsbomull, torde icke vid tiden för ämbetsverkens afgifvande af yttrande hafva funnits i vårt land, och ämbetsverkens inhämtade prisuppgifter å inhemsk eller utländsk vara, differerande å icke mindre än 20 öre per kilogram, således vara vilseledande.

Att vi inom landet emellertid kunna tillverka förbandsbomull torde vara säkert, då för ändamålet behöfligt icke så litet kapital kunnat uppböras i våra tryckta tider, och, då denna del af den kemiskt rena bomullen kan tillverkas, äfven annan renad bomull också kan tillverkas, kan anses ställt utom tvifvel.

Då som bekant kemiskt ren bomull hufvudsakligast beredes af bomullsaffall från spinnerier, hvaraf ju inom landet glädjande nog finnes en hel del, och då det vid samtliga dessa uppkommande affallet numera till helt säkert alltför låga pris försäljes till Tyskland, hvarifrån vi

sedermåra återköpa detsamma i form af kemiskt ren bomull och dylikt, inses genast, att en tull å förbandsbomull icke blott skulle göra fabrikation af förbandsbomull möjlig, utan skulle stödja vår spinneriindustri och framför allt skulle motverka »dumping» från utlandets sida.

Herr finansministerns ömmande om de sjuka, hvilket tyckes framgå af yttrandet till statsrådets protokoll af den 25 februari detta år, torde få betraktas såsom synnerligen välmenande i detta fall. Ty i regel inköpes från apoteken, då intet speciellt fall föreligger, af allmänheten ett paket bomull å 25 å 50 gram till ett pris af 15 och 25 öre. Ett tullskydd af 10 öre per kilogram skulle alltså på ett paket om 25 gram göra $\frac{1}{4}$ öre och på ett 25-öres paket $\frac{1}{2}$ öre. Dessa nämnda priser å bomull, fastställda för apotekarne enligt af medicinalstyrelsen gifna grunder, påverkas icke af $\frac{1}{4}$ eller $\frac{1}{2}$ öre, utan blifva desamma som nu gällande äfven om denna industritull skulle beviljas. För sjukhusen, som inköpa bomull i balar, bortfaller kostnaden för paketering, och dessutom äro priserna redan nu så nedbringade, att några öres förhöjning å inköpet af bomull, vid ett så stort sjukhus som akademiska sjukhuset i Uppsala hållande sig omkring 2,000 kronor, saknar betydelse. Om tullen således i praktiken icke spelar någon roll för de sjuka, skulle den däremot utgöra en kraftig häfstång i och för skapandet af en för vårt land ny industri.

Denna nya industri skulle gifvetvis icke blott ha sin betydelse såsom sådan, utan äfven i händelse af krig vara af oskattbart värde i och för beredande af nödigt förbandsmaterial inom landets gränser, ett värde, som icke förringas i den händelse, att på grund af smittosamma sjukdomar eller dylikt import från en eller annan ort kan tänkas förbjuden. Förbandsartiklar bestå ju icke uteslutande af bomull. Ur landet går årligen afsevärda summor för andra hithörande småartiklar, som böra och om skydd gifves åt en svensk förbandsbomullsfabrik äfven kunna upptagas till inhemsk tillverkning.

Med stöd af hvad sålunda anförts tillåter jag mig hemställa,

det Riksdagen ville besluta,
att rubriken nr 450 i förslaget till tulltaxa erhåller följande tillägg:

kemiskt renad eller för medicinskt behof, beredd
i större förpackningar, 1 kg. 0: 10.

Stockholm den 10 mars 1910.

B. Santesson.